

Lukisch Demetert; kossutariczai utlevélvizsgálóvá Vitthelm Mihály jaszikai utlevelest nevezé ki. Nádkuti 30ados Perschilt József saját kérelmére Innersdorfra helyeztetett által; Nádkutra 30adossá potznizsideri utlevélvizsgáló Brunner Józsefet, 's ennek helyébe győri 30ad-felügyelő Klein Antalt; Pinkafeldre 30adi ellenőrré Weiszl Ferenczet, fraknói 30adossá Sopronyban volt 30adi irnok Eck Antalt, 's helyébe Sopronybairnokká Janisch József pozsonyi 30adi practicanst, végre Pozsonyba 30adi practicanssá Kridl Adolfot alkalmazá. Radistyáni k. kam. ispán Lengyel József saját kérelmére ugyan e' tiszteben a' diósgyőri k. kam. urodalomban Aranyosra rendeltetett. (k. kam. tud.)

Különféle. Kápolnás-Nyéken (Fejér vmegyében) nov. 16kán végezte életét a' régi virágzó Nagygyőri Kutass nemzetség utolsó férfi maradéka István, cs. k. lovas-kapitány életének 65-dikében. Hazájának szentelt életét, 's nemzetsége nevét elődeihez méltó érdemekkel zárta be. — Pozsonyban nov. 24kén hunyt el a' dunáninneni evang. egyházkerület superintendense 's a' pozsonyi magyar-tót egyházi gyülekezet prédikátora 's lyceumi professor dr. Bilnicza Pál ur életének 62-dikében. — Sarajevobul jött hírek szerint az otomani porta Bujuk-Teskredsi-Akiff effendit ministeri ranggal meghatalmazott biztosképen küldi, a' bosnyákok által a' dalmát határszélen elkövetett károk kiegyenlítése 's az Unna hosszában lakó törökség megzaboláztatása végett. Minthogy pedig hozzá még a' szükséges segédeszközök nem érkeztek meg, Mostarba ment 's ott várja be a' magas Porta további parancsit. — Zágrábhöz közel Ó-Csicsen faluban egy zsellér felesége az idén egyszerre négy magzatot szült, egy fiut 's 3 leányt. E' szapora termékenység már magában is ritkaság, de kitünőbbé teszi azt még azon körülmény, hogy a' kisdetek mindeddig 's mindnyájan ép, elevenek. Tek. Zágráb vmegye, az egyébként is sok gyermekű szüléknek, minthogy nagy szegénységben sinylődnek, némi könnyítő segédelmet nyújtott. Az anya most 28 esztendő, 's tavaly és harmadévvvel is ikereket szült, vagy is mindössze 3 év alatt 8 magzatot. — Vizsolybul (Abauj): Szüretünk 's aratásunk is áldással teljes vala. Kereskedésünk élénk. Az erdőhátság drágán eladott hordóji, a' Hegyalja teli pinezói miatt vigadoznak; a' lengyel kereskedők tokaji nektárral rakodva sűrűn járnak kelnek. A' kurta koresma 's csapszék faluban 's uton utfélen egymást éri. Mesterembériak 10 év óta sem árultanak annyit, mint most egy vásáron. Illy áldást terjeszte ránk a' boldog 1834! Az édes közt azonban keserűre is találunk 's öröm közben ürmre. Göncz m. városban sept. 8ka hajnalán 350 ház lön tűz-áldozattá. A' csürök ta-

karmányostul elégtek; nov. 19kére viradólag pedig a' városnak előbb épen maradt részét látogattá meg tűzveszély. 3 zsidó gyerek fagyva találtott, hideg levén ekkor az idő; a' leégett omladékok közül pedig több holttestet huztak ki, 's a' hiány mindössze 18 személyre megyen. E' hazánkbeli iszonyu mennyiségű tüzkárookra nézve, érintenünk érdemes, hogy a' Bécs-melletti v. német újhelyi (Wiener-Neustadt, Ausztriában) leégettek fölsegállításra tett adakozások közt, magyarországbeliek is találkoznak, így: Pozsonybul 300 fr., Sopronybul 100 fr., Veszprémbül 41 fr. 48 kr., Ujvidékrül 72 fr., Zágrábbul 147 fr. 31 kr., Pápábul 12 fr. 52 kr., Szegedrül 92 fr. 52 kr., Arad, Kassa, Brassó, Sz. Fejérvárrul száz száz fr., Kis-Martonbul 58 fr. 4 kr., Eperjesrül 40 fr., Selmeczrül 22 fr. 's a' t. mind pengőben, nem említve az egyes magyar polgári 's katona-adakozók neveit, mellyeket a' bécsi ujság folyton közöltt jegyzékei hiven előadtak.

A N G L I A.

Gallignani Messengere Nov. 19ről londonilapok után nov. 17ről azt közli, hogy a' király e' napon a' fővárosba jött, 's a' tanácsot egybehitta, mellyen az elbocsátott ministerek, Melbourne l., Duncannon l., J. Russel l., Ellice l., Abercromby, C. Grant urak, Mulgrave l. és Sir J. C. Hobhouse megjelentek 's illető hivatal-pecséteiket a' király kezébe adták vissza. Erre a' király Wellington hgnek, Sir C. Manners-Suttonnek, az alsóház szónokának, Sir G. Murraynek, Ellenborough lordnak, A. Baring urnak, a' lordkancellárnak, C. Arbuthnot, Sir H. Hardinge uraknak és Sir J. Scarlettnek adott elfogadást. A' kabinetalkotásról még semmi bizonyost nem mondhatni, azon tul, hogy Wellington hg. lesz feje, 's addig semmi végnevezés nem történik, mig Peel Olaszországból vissza nem érkezik. — A' Courier a' lordkancellár tiszteét Lyndhurst lordnak véli adatandónak. Brougham 17én reggel a' főtörvényszéknél azon hirt, mintha az új ministeriumban részt fogna venni, határozottan hamislotta. — Az angol lapok már is marcangolni kezdik a' nem várt ministerváltozást. Előlmegy a' tömérdek Times, melly már előbb lehetőnek vélte, hogy tory-igazgatás álland a' mostani helyébe. — A' Times 15kén, midőn a' ministerváltozás első híret adá, csak azon megjegyzést toldá hozzá: „Mind ezt a' királyné tette.“ — 17kén ezen állitást megezőfolja azon nyilatkozással, hogy tisztos férfiak bizonyításaiknál fogva meg van ez állitás alaptalanságáról győződve. „Wellington hg. ugymond csak ideiglen veszi által az ügyek vitelét, 's a' véghatározással Peel visszajövendései fog várakozni. Azt hiszik, hogy

a' herceg a' pedig első m. ványosan k. gyen az uj n. nem ellenség. reiből a' Ti. összeállando. ítéletet hoz. készülné sz. leti, ha fél. dö kabinet t. tenni, mell. Times is eg. volt lordka. ha a' mult. ha kevesel. azon laptár. azt kezdék. tétetni. Tá. koznak, h. nister elny. elég dőre. két, és ta. pet. Mind. semmi esz. lesznek a. tudhatni, baráti nyit. reformot l. házi ügyb. di reform. mutatni, latt.“ — nisterium. gig ment. taló tudni. zék, az. logrul bi. minő kab. lington l. mennyi. kell. Az. el kell m. intézven. zetnek c. a' néptör. vén, mi. gazdagu. szükség. törvény. sa, 's mi. nevét ki. majd ne. ellen; cz. félelmes.

a' herceg a' külső ügyi kormányt venné által, Peel pedig első minister lenne. Továbbá, a' király nyilvánosan kikötötte, hogy Stanley ur is társ legyen az új ministeriumban, ki a' reformoknak épen nem ellensége." — Mind ezen, 's egyéb vett híreiből a' Times azt következteti, hogy az újdon összeállandó ministeriumról még nem lehetne azon ítéletet hozni, mintha ez minden reformnak ellen készülné szegülni. Mi a' reformok terjedését illeti, ha félni attól, hogy az újonta szerkezendő kabinet nem szándékozik mindazon javítást megtenni, mellyeket az ország méltán vár, miben a' Times is egyértelmű, nem kell felejtetni, hogy a' volt lordkancellár Skótziaiban maga hirdeté, hogy ha a' mult ülésben keveset tettek, a' jövőben aligha kevesebbet nem teendők. Megtámadja ezután azon lap társait, mellyek e' változásnál fogva már azt kezdék hinni, hogy a' reformok ellen gát fog tétetni. Társink, ugymond a' Times, igen csalakoznak, ha hiszik, hogy ez időben bármely minister elnyomhatná a' reformokat, vagy ha valaki elég dőre volna fön nem tartani akarni a' külbékét, és takarékoság által ki nem elégíteni a' népet. Mindezen aggodalom csak erőtetett! Azoktól semmi eszes ember sem félhet. Azonban millyenek lesznek az új kormány rendszabályai, még nem tudhatni, 's előre csak annyit mondhatni, a' hg. baráti nyitványítják: „hogy ő (Wellington) nagy reformot kerülhetlenül szükségesnek tart az egyházi ügyben“ 's hogy „semmi eszes sem fog valódi reform ellen szegülni.“ — Az idő meg fogja mutatni, mit érthetni ez általános kifejezések alatt." — A' Morning-Herald miután az eddigi ministerium valamennyi tagjain keményen bírálva végig ment, így zárja hosszas cikkelyét: „Vigasztaló tudni, hogy bármínő ministerium következék, az rosszabb az előbbinél nem lehet. Egy dolgrul bizonyosak vagyunk, 's ez az, hogy bármínő kabinet képeztessek is, 's legyen annak Wellington hg., vagy Manners-Sutton a' feje, valamennyi szükséges reformnak még is valósíttatnia kell. Az intézvényinkben létező visszaéléseknek el kell mellőztetniök, a' nélkül azonban, hogy az intézvények magok megsemmisíttessenek. A' nemzetnek olly kormányra van szüksége, mellynek a' néptömegi állapot javulása fekszik inkább szívében, mint maga v. sündörgő tényérnyalóji meggazdagulása. A' nemzetnek olly kormányra van szüksége, melly az ország terhei könnyítsen, a' törvényeket javítsa, kereskedésünket elő mozdítsa, 's miglen belsőleg bizodalmat gerjéssz, az ország nevét külföldön is tiszteltesse (Ö. B.) — A' Globe majd nem legmérgesebben kelki a' ministerváltozás ellen; cikkelyében e' helyeket olvashatni: „A' hazafélelmes próbára van kitéve. Szabadelmű javító igaz-

gatás rendszabályai ollyak kezeibe adatnak, kik azokat mérges ellenségek gyanánt támadák meg. — A' rabszolga-főlszabadítást azok intézzék ezentul, kik a' rabszolgaság pártfogóji voltak; a' feloldott keletindiai kereskedést a' szabad kereskedés ellenségei; az enyhített főbenjáró törvényeket a' kegyetlen büntetések baráti; a' takarékoság elveit a' felesérlés pártfogóji; a' községi javítást a' községi ügyekben létező hiányok legnyakassb védjei; szóval a' javítási rendszabályokat minden javítás és másítás ellenségei! Az irlandi és angol egyházjavítás azokra bizassék, kik ezen intézetek minden hiányait és feltjait nagyra becslik; viszonyink Franciaországhoz azoknak engedtessek, kik a' francia népet minden törvényen-kivülinek nyilváníták!" — Miután azon cselszövényeket röviden felhordta, mellyeket az udvari párt a' toryk részire üze 's füze, 's azon nehézségeket elismeri, mellyeknek bármínő ministerium ki lett volna téve az által, hogy Althorp lord mint peer a' felsőházba menvén által, az alsóházat vezető nélkül hagyá, azon csudálkozik, hogy épen midőn Althorpszemélyes tekintetével minden akadályt legyőzött az alsóházban, oszlaték föl a' whigministerium, 's ez által a' régi akadályok még súlyosbakká tétetnek. „Igy, felkiált a' Globe, a' mostani alsóház nem engedendi magát vezérteni. Vagy talán felkésztök azt oszlatni? Ám próbáljátok! A' sükeren nem kételkedünk.“ — A' Courier pedig így szól: „A' ministerek elbocsáttatása az ország minden részeiben nagy bámulást okozott, 's azt minden gondolkozó, bármí színü mélyen sajnálja. A' volt ministerium azon hibában sinylett, hogy igen aggóskodó volt, 's nem lépett föl bátran ott, hol visszaélések létezenek. Ezentul azonban férfiasabb cselekvésmódot lehetete tőle várni. Melbourne lord halokan, de vigyázva javított volna. Meglehet, hogy Wellington hg. hasonló ösvényre téred; de nem hihető, hogy Melbourne el fogott volna bocsáttatni, ha a' politikát nem akarák másítani. 'S ha így a' következés csak igen veszélyes lehet, mi valóban nem foghatjuk meg: mikép állhatna meg ez országban sokáig nem teljesen szabadelmű ministerium? Lehetetlenség a' javítások folyamát gátolni, 's azon újítások és másításoknak ellenszegülni, mellyeket az érettebb kor megkíván. De nagy vész támadhat ezen összeütközésből, 's a' vészely különösen olly intézvényeket fog érdekelhetni, mellyek létét az egészre nézve egy jó igazgatáshoz szükségesnek tekintünk. — A' constitutio monarchiai ága, a' peerség, a' status- v. uralkodó egyház, mind veszélyben forog, 's elsőknak szenvedni ezen összeütközésben. Az angol nép idegenkedik ugyan visszaélésektől, de egyszersmind híven ragaszkodik a' régi intézvényekhez. Azonban e'

ragaszkodása tán nem olly erős többé, mint volt, 's nem is kellene rá igen sokat építeni. Azon visszaéléseket, mellyek Irlandot Anglia átkává teszik, el kell törölni, bár mibe kerüljön is. Ilyenek az irlandi egyház 's kath. papság ügye, a' lelkészek részire t. i. a' kincstárból mindenkoron vonható jövedelmeknek törvényes biztosítása 's így általok az irlandi kath. népnek az unióhoz esatoltatása, a' zsarló földesurak és szükölködő osztály közt fenálló gyűlölségi közfal elenyészése illő 's törvényes szegényi tartás által 's a' t. — A' Moniteur telegraphi hír után Calaisból nov. 18ról jelenti, hogy Wellington a' ministeralkotási megbizást elfogadá, 's ideiglen a' kincstárlord és belministeri hivatal bizatott reá, 's mint ollyan, esküjét a' király kezeiben le is tette. A' Courier 's valamennyi hirlap folyvást a' Wellingtoni összeillesztés ellen szavalgat, mondván, hogy Wellington bizonyosan azon erős szándékkal vette át a' ministeriumot, hogy a' szükséges javításokat megtegye; de, ugymond, kevéssel be nem érendik, mert igen sokat várnak. — A' legujabb londoni hírek sem emlitenek újat a' ministerium összeállításáról. A' hirlapok még folyvást e' változáson mulatnak, 's csak a' tory lapok hallgatnak Wellington jövendő politikájáról. A' Times azt mondja egyenesen, hogy ha azon hiedelemben vette a' ministeriumot által, hogy a' már megindult javítások utjába álljon, eszelősnek, bódultnak v. örültnek lehetne tartani. (Ö. B.) Be kell tehát várni, mit művelend az új ministerium. A' Times ezen félrerugást, és Wellingtonhoz térést azzal fedezi, hogy hosszu cikkelyében fölhorolja mind azt, mit Wellington igazgatásától valódilag megkíván, 's mellyeket ha Wellington nem teljesítend, ellene lesz, valamint mellette, ha azokat létesítendi. Nov. 17kén a' londoni várostanács némelly tagjai összegyűltek, 's a' városbirót (lordmayor) arra kívánták egy hozzá bocsátott fölrással bírni, hogy általános gyűlést hirdessen a' városi tanács összejövetelére, mellyben kérdés alá vétessék: nem volna e tanácsos fölrást nyújtani be ö Fölségének azon kijelentéssei, hogy a' városi polgárság aggodalommal nézi a' volt ministerium olly hirtelen elbocsátatását 's ollyak meghivatását az igazgatásra, kik nyilvános ellenségei voltak a' javító rendszabályoknak. A' lordmayor erre azt válaszolá, hogy független 's vihatatlan joga levén a' koronának a' ministerium-választás, ő mint a' király képviselője e' városban fölrásuk értelmében nem egyezhetik meg. — A' Morningpost azt mondja, hogy a' királyt 17kén, midőn a' St. James lakhoz közelített, örvendő kurjongással fogadá a' nép. A' Globe pedig azt toldja hozzá, hogy süvöltést és füttyöngést is lehetne közben hallani, mi egy idő óta már

megszűnt vala. — Nov. 14kén a' Temzetunnel műveiben tűz támadt, 's az rögtön elterült az állásokon. Vizhijány gátlá az oltást, 's így az építményszerekben sok a' kár. A' Tunneltársaság egyedül, mint mondják, 2000 f. stget veszt. (20,000 pengő forint.)

FRANCZIAORSZÁG.

A' Temps, mellynek pártját leginkább érdeklí a' ministeriumi új változás, így elmélkedik: „Nem akarunk azon körülmények részletébe bocsátkozni, mellyek e' visszalépést szükségessé tették. Okul a' kabinet egyik tagjának személyes helyzete van adva: a' mi pedig igaz okát illeti, az alkotmányos ráfogás (fictio) tisztelete nem engedi ezen új ministeri eselszövényt mélyebben vizsgálni. Szeretünk az alkotmányhoz és országhoz csak azt ohajtatja velünk, hogy e' megmagyarázhatlan háborítások a' képviseleti kormányban hívést ne csökkentsék meg. Félelmes játék az, mellyet most játszanak. Mi, minthogy nehéz itt előre látni, nem akarjuk kijelölni azon férfiakat, kik legképesebbek volnának a' mostani körülményekben a' kormányt vinni.“ — A' Constitutionnel így: „Az embereket elhasználni — ám legyen! — de az intézvényeket! — Valljon bizonyos e, hogy e' rugók, mellyeket alap 's mérték nélkül feszítenek, ha valódi szükség kívánná, kiállanak a' próbát? ki fogja ezen phantasmagoriák okát megtejtetni? Hol van azon gondolat, melly ezeket elüzi 's másokat kiemel? A' pénzcarnok, mondják, tetszést tapsol, Igen, a' esarnok, melly Angoulême herczeg győzelmeit, 's a' waterlói veszteséget is fölemelkedéssel üdvözlötte!“ — A' zavarok valósitására ugymond továbbá a' Constitutionnel, Bresson ur is utban van Paris felé, 's a' határon fogja megtudni, hogy csak még lemondását kell beadnia. Berlinbe vissza nem térhet, mert nevétségessé tenné magát, noha esalódásán, mellyben egész Franciaország részesült, egészen ártatlan. — A' Courier français pedig így: „Utolsó héttön, nov. 10kén a' „változhatlan gondolat“ már sehogy sem tudott magán segíteni. Molé ur példája mindenkit elrettente, a' közönség a' tréfát már hosszalni kezdé. Franciaországban nem olly fölsőlegések a' statusférfiak, hogy illy elhasználást kiállhatnának. Lajos-Fülöp mindent fölmul, mit eddig láttunk, mindent, mit legmérgesb ellenségei képzelete kigondolhatott volna. E' komoly dolgokban olly valami nevétség van, hogy az ember megkisértve érzi magát, e' vakmerő játékot Európa gunykazajára kitenni. De e' játék Franciaország sorsát érdeklí. Ám mulassa az a' változhatlan gondolatot, hogy olly férfiakat mystifikáljon, kik ellen nincs panasza; ám mulassa őt, hogy 24 óraig ministeri szerepet hagyja őket játszani, hogy könnyen hívésökért 's mege...

becsúgyokért annál inkább gunyoltassanak ki; de szomorú időtöltés az. — A' belminister oct. 30kán reggel 8 órakor parancsot küldte telegraph által Var megye ispánjához (préfect) hogy mivel Bourmont oct. 26kán családostul kiindult Genfből, 's Genuába hirlük utazását, szemes vigyázattal legyen, nehogy bármi szin alatt Franciaország határra lépjen, 's ha azt merészlené, azonnal fogassa el. — A' Tribune szerkesztője, Lionnet ur ellen emelt vádat az aprilisi történetekben követelt részvétele miatt, a' pair törvényszék megsemmisítette. Lionnet ur azonban ez által keveset nyert, mert sajtóvétségei miatt még 14 évet, 7 hónapot 's 8 napot lesz börtönben töltendő. — Jauge ur pénzváltó még sincs szabadon bocsátva, noha a' párisi följebbiteli törvényszék első folyamodáson az ellene indított perlést megsemmisítette, és szabadon bocsátatását rendelte. Hogy pedig még szabadon nem bocsátatott, onnan van, mert a' kir. ügyvéd cassatióért folyamodott a' kir. törvényszékhez. Azonban Dajun Móríc ur a' nyilvános lapokba cikelyt igtata, mellyben megmutatja, hogy a' cassatióért lett folyamodás, mint törvényes perorvoslás ellenére is, szabadon kellett volna Jauge urnak bocsátatnia, 's ennél fogvást annak joga van a' cassatio-szék előtt vádat indítani a' kir. ügyvéd ellen.

SPANYOLORSZÁG.

Bordeauxbul az Election így írja le körülményesben, egyszersmind bizonyosabban a' Sesma és Lerin közt 6kán történt 's már mult lapunkban is érintett ütközetet: A' harez, ugymond, Sesma tájékán reggel 7 órakor kezdődött. Zumalacarreguy e' városbul 3 zászlóalj 's 400 lovaszt vezetete a' térségre. Lopez és Cordova haditeste, melly 4000 gyalogbul 's 400 lovasbul állott, Lerin körül lesből támadta meg az ellenséget. Hosszu tüzelés után déltájban Zumalacarreguy végre hátrálni kényszerített 's 325 holt 's 400 sebesült veszteséggel Peraltában vonult meg. A' királynéiak Sesmában maradtak 's veszteségök 120 holt 's mintegy ugyanennyi sebes. Peraltában csak 200 városi katona volt, 's ez az ellenség odavonultával a' szomszéd Tudelába költözött. — A' praetendensnek legujabb parancsai következésiben Pamp-lona ostromzár alatt van, 's fél zászlóalj meg 50 lovas katona van rendelve, hogy a' városba senkit se eresszenek. E' kis szám nov. 9kén neki bátorult egész a' városkapuig, hol a' peseterek kaszárnyája van, előnyomulni; de a' városbul kiküldött 300 főnyi polgárkatonaság által visszaüldözött egész Vilalbáig, hol a' zászlóalj másik fele állott. Az üldözők itt 7 embert vesztenek, 's kénytelenek valának visszatérni. — Bayonnebul nov. 15. jött hírek szerint: Mina megtevé első lépéseit a' miképen intézendő hadi munkálatok iránt.

A' sereget, melly parancsi alatt áll, 3 szakaszra osztá föl. Ezek elsőjét, mellyet Lorenzo vezérel 's melly legnagyobb számú, egyenesen Zumalacarreguy ellen küldé ki; a' másik El-Pastor parancsi alatt üzőbe veszi a' juntát 's azt környező védsereget (a' junta legközelebb Lermában tartózkodott); a' 3dik Iriarte vezér alatt, gen. Oraával szövetségbe a' praetendens támadandja meg. Egy 4dik generál a' többtől egészen független csapatokkal az Ebro partit védendi, miglen maga Mina 10,000-re menő haddal, mellynek összeállításán most dolgozik, arra forduland, hol hatása legcélszerűbbnek láttatni fog. E' külön hadakozásnak első fogantaja az lesz, hogy az insurgensek egymástól elkülönítetnek 's köztük minden összeköttetés félbenszakasztatik. Cataloniában több helyütt új önkénytes csapatok alakulnak Minához csatlakozandók, egyike Cerverában, másik a' Bastan völgyben, 3dik Riojában, melly utóbbi már is 1500 főre megy. Ellenben hallik, hogy d. Carlos részire Galiciában is új támadás ütött ki 's Gorostigue kánonok vezérlete alatt mindinkább gyarapszik. Toledoban és Yepesben új carlosi összeküvések földözttettek föl. — Az Indicateur de Bordeaux még ezeket írja ujabbképen a' spanyolszélekrül: Zumalacarreguy 7 — Skán folyvást Peraltában tartózkodott, 9kén Lerin felé indult, de ismét visszatért, 's 10kén takarodott Falces felé. Peraltába jöttekor a' városi katonaság, számra mintegy 200 főnyi, nem ment ki a' városbul, hanem ostromházba zárkozott 's eltökélé magát váltig védelmezni. Az ellenség több ízben felszólítá földadásra, sőt utóljára Zumalacarreguy az ostromlottak vezérének Yracheta urnak anyját küldé követül, de mind sikertelen, a' kis őrség, az Anicero városbeliek példájára, állhatatos maradt földtételénél, 's Zumalacarreguy földhagyott az ostrommal. Az egész vidék városkatonasága mindenütt hasonló védelemre tökéle magát el, melly elszántaságuk legnagyobb becsületjökre váltik. Különösen dícsértetik a' villafrancai bíró, 's polgárkatonasági parancsnok, ki Zumalacarreguy azon zaklatására, hogy tüstént 6 akó hort küldessen a' carlosi sereg számára, azt válaszolá: „csak jöjön 's vigye el, ha viheti az álgysánczok alul.“ De ezen bíró még azon előgondoskodással is volt, hogy a' helybeli előkelő carlosi családok gyermekeit kezeskül magával vivé el a' sánczok alá. A' lakosság mindenütt élénkebb részvételt kezd viseltetni a' királyné ügye iránt, 's Barcelonában is egy új önkénytes zászlóalj fegyverkezett föl.

BELGIUM.

A' képviselőház ülésében nov. 14kén, midőn a' válasz-fölrás javaslata forgott vitában, Doignon ur azt kívánta: fejezné ki a' ház megelégül-

tét a' ministerium megmásittatásán különös cikelyben, minthogy e' rendszabályt az egész ország kedvesen fogadá, 's ohajtja, hogy az előbbi ministerium megbukta óvadékul (Warnung) szolgáljon az ujnak. „Honnan jöhet az, folytatá aztán, hogy általjában, kik hatalomra jutnak, nem ugyan azon emberek többé? Oka hihetőleg az lesz, mert halkan megszűnnek lélekisméretükre hallgatni. Így feledék ministerink esküjüket, midőn számos europai hatalom kikelt alkotmányunk ellen, mint a' legszabadabb ellen Európában, hogy a' külső politikának hizelegjenek, 's nem átalottak legdrágább szabadságinkhoz ellenséges indulatot mutatni, 's mind tehetségeikkel mind a' kamarák bizodalmaival visszaélni, hogy nyomoru engedvényekkel vakítsák el őket. Ministerink különösen a' francia befolyástól őrizkedjenek, azon országétől, mellyben a' szabadság szent neve annyiszor szeplosítotték meg 's hol még törvények állanak fön, mellyek a' személyes szabadságot, a' lélekisméret, isteni szolgálát, és oktatás szabadságát megsemmisítik. — Ha statusférfaink nem bátrak eléggé ellenszegülni a' külföldieknek, kik törvényeiket akarják ránk tolni, vagy alkotmányunkat megsérteni, arra kényszeritem 's kérem őket: lépjenek inkább vissza, mint szép hazánkat lealázzák. Remélljük, az új ministerek soha sem fogják feledni, hogy a' való hatalom az igazságban, 's a' társas alku emberséges teljesítésében áll, 's hogy elődeik a' kormányt az alkotmány és törvények sérelmei által, nagy részben megfosztották a' nép szeretetétől. Gyönyörűségünkre szolgálna, ha az új ministerium minden cselekvéseit dicsérhetnők, de azon kellemetlen szükségben látjuk magunkat, hogy az utolsó kinevezéseket több tartományi kormányseknél gáncsolni vagyunk kénytelenek. A' ministerium híjában bujnék a' kiváltságok mögé, hogy a' kamara gáncsai ellen védje magát. Nem ostromolhatni ugyan a' királynak azon jogát, hogy azt nevezze tisztviselőnek, a' ki neki tetszik; de a' kamarának is czáfolhatatlan joga van, vitázni a' végrehajtó hatalom e' cselekvése fölött, mint akár melly más tárgy fölött. A' trónbeszéd egészen hallgat a' külső ügyeinket illető alkudozásokról. én fölvilágítást kívánok eziránt a' ministerektől.“ (Öst.B.) — E' szavak után Dumortier ur jöve szóhoz, mondván, hogy mivel szokásként minden új ministerium politikai hitvallását teszi előbb le, mint hivatalos eljárásához kezdjen, ő is azt várta, hogy a' ministerek majd csak mondanak a' trónbeszédben a' több év óta ingatott kérdésekről valamit, annál inkább csudálkozik tehát a' hallgatáson e' tekintetben. — 'S „Noha, folytatá a' szónok, még más elengetésim is volnának a' válaszfőírás ellen, de most csak azon nagy kérdésekre szoritom maga-

mat, mellyek Hollandiától elválásunkból származtak. — A' maj. 21ki egyezés a' jó és rosszak fája, drága, de keserű gyümölcsöket is hozott; drágákat a' jelenre, keserűket a' jövőre nézve. Általa maradunk a' revolutio által nyert hasznok birtokában, 's általa menekszünk meg azon kötelezéstől, hogy a' hollandi adósság egyik részét azonnal megfizessük. Ezek az egyezés jó gyümölcsei, 's csak a' jelent érdeklik. A' jövőre nézve még mindig föntartja a' nov. 15iki egyezést, 's az által szomorú állásba helyzi Belgiumot. Minket köt az, nem egyszer mind Hollandiát is, 's így Hollandia szabad, míg mi nem vagyunk azok; megengedi továbbá, hogy Hollandia egykor visszakívánja tőlünk a' maradék tartozást. Ha a' ministerium Belgium fekvését fölfogta volna, élendő vala Anglia és Franciaország zavarával Hollandia ostromzárta, 's azt vala mondandó, hogy a' nov. 15iki szerződést csak úgy fogadja el, ha azonnal végrehajtatik, 's ha ez meg nem történik, nem tartja általa magát lekötöttnek. Mindebből semmi sem történt, 's a' mostani felírás is mélyen hallgat arról, míg a' hollandi minister nyilvánítja, hogy az adóssági kérdés visszahuzhatlanul meg van állapítva. A' nov. 15ki szerződés Belgiumra olly adósságot ró, mellyet nem von fel, 's arra kötelezi, hogy évenként 18 millio frankot fizessen, míg az alku Hollandia aláírásával végkép teljesítve lesz. Belgium jövedelmei azonban nem engednek illy kiadásokat 's kölcsönt volnánk kénytelenek szerezni. — Igen szükséges tehát tudnunk: mi rendszabályokat javasland ez iránt az új ministerium? Azonban ez adóssági kérdéssel is fontosabb Limburg és Luxemburg kérdése. Mit szándékoznak a' ministerek tehát mindezek iránt tenni? Nyilvánítsák a' conferentziának, hogy a' nov. 15iki szerződés, mint minden szerződés, csak addig kötelezi az egyik felet, míg azt a' másik meg nem sérti.“ — A' külügyek ministere erre röviden csak azt jegyzé meg, hogy az előtte szolt tag a' nov. 15iki szerződést nem állónak akará nyilvánítani. Ő azonban kénytelen kimondani, hogy a' kormány azt jogai főalapjául tekinti, de hogy annak nem minden cikkelyei kötelezők Belgiumra nézve. — A' felírást 12 követből álló küldöttség vivé meg a' királynak. Nov. 13kán nyujtotta által azt a' küldöttség. Felelete örvendő volt azon, hogy egyértelmű vele, reményét fejezvé ki, hogy a' belső ügyeket így majd helyesen el fogják intézhetni tán még ez ülésben. A' külső politikáról hallgata.

N É M E T O R S Z Á G .

Frankfurtból nov. 12ről írják, hogy ott közhitelre jutott hír szerint Ausztria, Russia és Franciaország egyezésre léptek kelet iránt, 's az alkuban arra kötelezte volna e' 3 hatalom magát köl-

csönös
geden
orosz
Azonb
elő a
taga
Az an
rende
a' ném
berni
nover
tagja,
berni
taná
se tör
üzhet
ben a
kézm
iskolá
8 ter
jegyz
fog, n
még.
mellé
és né
ipar-
művé
mény
fonás
továb
tállya
arany
szöve
hang
v. er
Sdik
vasár
letés,
után
nov.
bünte
los,
köve
felgy

ur h
járól
orszá
előer
Kev
váro
napo
's eg

csönösen, hogy keleten semmi háborút sem engedend kitérni. Ezt különösen Pozzo di Borgo gr. orosz követ fáradozásinak tulajdonítják Párisban. Azonban a' levelező igen kétli, e' hirnek úgy, mint elő adatik, alapos létét, habár nem szándéka is tagadni, hogy van még is valami a' dologban. — Az angol király mint Hannovera fejedelme nov. Skán rendelést bocsátott ki, mellynél fogva, minthogy a' német szövetség sept. 11kén hozott végzése a' berni egyetem-látogatást eltiltja, ő is, mint Hannoverára nézve a' német szövetség egyik egészítő tagja, hannoverai minden alattvalóinak tilalmazza a' berni egyetemben tanulást; s' ki e' parancsot nem tartaná meg, semmi nyilvános hivatalra nem juthat, se törvényi, orvosi, vagy sebészi gyakorlást nem üzhet, úgy szinte pappá sem lehet. — Münchenben az ipar-mutatvány a' kir. Odeonban a' hazai kézmű minden ágaira, úgy szinte a' rajz- és ipar-iskolák műveire is kiterjed. A' beküldött tárgyak 8 teremben vannak fölállítva. Az eddig begyűlték jegyzéke 614re megyen. E' szám még öregbülni fog, mivel sok bjelentett tárgy nem érkezett oda még. A' tárgyak így vannak fölállítva: 1ső terem a' mellék osztállyal: A' tanulmány-intézetek; ipar- és nép-iskolák rajzolatai; hásszonyi kézmunkák az ipar-iskolákból, és papirosok. 2ik terem: Az erőművészet (Mechanica) és boncztudomány készítményei, úgy szinte aczél és érez művek; gyöles fonások és szövetek; gyapju, pamut, és selyem; továbbá viaszos vászon. 4ik terem a' mellék-osztállyal: porcellán-, üveg-, kristály-, bronz-, arany- és ezüst-művek. 5dik: butorok, szalma szövődék, esztergályos és könyvkötő munkák. 6dik: hangász eszközök s' különféle. 7dik: műszerek v. erőművek, fazekas munkák, kőedény, vasárúk. 8dik: bőr, derekaly- csinálók, varga munkák és vasárúk. Bizonyos Stamberger nevű festő, bajor születés, politikai vétéség miatt két eszt. nyomozási fogság után, miután a' király szobra előtt bocsánatot kért, nov. 3kán Lichtenaubá vitetett 8 éves fékházbeli büntetésre. — Schwaningenben bizonyos asztalos, mivel lakházát a' végből, hogy megégése következtében a' butor-biztosítást megnyerhesse, felgyújtotta, 20 éves fékház-büntetésre ítéltetett. —

GÖRÖGORSZÁG.

A' j. d. Débats azon alkalommal, midőn Thiersch ur híres munkáját „Görögország mostani állapotjáról“ bírálja, többek közt így elmélkedik Görögország jövődjéről: A' Görögök többet tudnak előérzésöknél fogva, mint mi számításink után. Kevés gondjok arra: Nauplia e vagy Athène fővárosuk? mert az igazi főváros még is Konstantinápoly. Innen foghatni meg, hogy egy phanarióta s' egy albániai klephta nem olly idegen személyek

egymáshoz, mint első pillantásra gondolni lehetne. Mindenütt hisznek a' keleti császárságban, s' e' hitet szorgalmasan őrzik vallási összeolvasztás által Konstantinápolyban, kedvez annak némileg az ottoman despotismus is; e' tömérdek restauratiónak mindenütt meg van már alapja vetve. Hat év előtt, midőn az Orosz a' Török ellen harczolt, s' a' lengyel háborgás előtt nagy Konstantin ezen ujdón megnyitott öröksége majd kérdéslenül Russziáé lett, a' népek ohajtásai, s' vallásos vonzalmai hívák azt meg; katonáji mindenütt szabadítók gyanánt valának fogadtatandók, s' tán a' fegyverzett Európa sem lett volna képes e' folyamnak gátot vetni. Mi azt hisszük: Russzia nagyobbulásának e' csudás alkalmá örökre elmúlt. E' hatalom szándékai a' művelt Európára vigyázóvá tették azt; e' szándékok okozák Anglia és Franciaország szoros szövetségét, s' e' szövetséggel szemközt Russzia egy nyomot sem mehet délszakra előre mostani határin tul. Ezen összeillesztésben a' kised görög status létele mind inkább, s' naponként fontos alakban tűnik elő. Itt tegye meg a' kormány próbáját, hogy kelet keresztyénségét kormányozni tudja. A' görög monarchia nem habozhatik többé azon meneten, mellyen tovább haladnia szükséges. Az utóbbi események, mellyek az orosz befolyás törekvései tehetlenségeit teljes napfényre hozák, ezen országban is titkos bosszongást födöznek fel, mellyet a' constitutionalis szabadságok felfüggesztetése okoz. Egy részről Kolokotroni és Koliopulos hivei a' democratia színeit szegeznek fel; más részről a' kormányt a' constitutionalis érzelmű párt támogatja, Koletti s' egyéb fejei személyökben.

OLASZORSZÁG.

A' Modenában megjelenő „Voce della verità“ (igazság szava) hirlap következőleg jelenti d. Miguelnek Modenába érkezését: „Oct. 23ka óta ő leghivebb Főlsége fővárosunkban, fejedelmünk palotájában méltóztatik mulatni. Ide érkeztek minden tisztelettel, melly főlségi rangjához s' bajnok szellemü magas karakteréhez illik, fogadtatott. Minden jámbor és hűséges modenai, ki nem a' szerencsekoczká fordulta, vagy istentelenek ugatása szerint itél, hanem inkább a' megbántottnak erényeit fontolja, szívből örvendett csudálhatni ő Főlsége magas személyét, midőn estve a' tündöklőleg kivilágított udvari játékszinben, s' más nap a' helybeli önkénytesek gyakorlásinál megjelenni méltóztatott. 26ka, mint ő Főlsége születésnapja (d. Miguel most 32 esztendő) nagy disszel ünnepeztetett az egész udvar jelenlétében. — Ez nap estve a' játékszin újra kivilágított. 27kén ő Főlsége ismét elutazott, részünkre maga felől azon meggyőződést hagyván, hogy személyét

minden jó ember méltólag csudálja.“ — Don Miguel felől továbbá a' Garde National (marseilli lap) ezt írja Genuából oct. 30kárul: Don Miguel egy darabig itt fog mulatni, míg a' szardíniai királlyal értekezhetik. Az őt környező spanyolok és portugálok szünetlen csak polgárháboru és revolutiorul álmódoznak. Mint emlegetik, Cataloniában szeretnének kiszállani, de Romagosa sorsa, ki e' tartományba szinte lázasztó szándékkal ütött, 's Llauder által elfogatván főbenlövetett, nem épen kellemes benyomást tón rájuk.

OROSZORSZÁG.

Az Observer angol lap következő hirt mond Russzia délkeleti részeiről: „Épen most érkeztek hivatalos tudósítások Londonba, hogy a' czirkasszok tetemes seregosztályt semmitettek meg. Ugyanis Kaukáz néhány vidékein már régóta zendülő állapotban voltak a' lakosok, 's az oroszoknak sok bajt okoztak. Utóbbi időkben e' zendülés olly kiterjedést nyert, 's olly gátlónak mutatkozott minden hadi munkálatra nézve, melyet Russzia netalán másfelé vala viendő, hogy a' czár összesen megtámadtatni tökélt a' fölkelőket 's így egyszerre véget vetni az egész lázadásnak, 's orosz hatóságokat rendelt felállíttatni e' kerületekben mindenütt. E' végre tetemes hadosztály indult ki Anapából a' fekete tenger mellett, 's e' vártól délre mintegy 30 angol mérföldre sokkal csekélyebb számú czirkasszokat talált. Heves csatára kelt a' dolog, mellyben az oroszokat megverték. A' csatabhely urai a' czirkasszok maradtak, sokat elfogtak az oroszokbul, és száz társzekeret zsákmányoltak el több álgyuval együtt. (E' hir azonban az Allg. Z. szavai után még erősítést vár, mert se a' nagyobb angol lapok, sem az orosz ujságok nem említik még.) A' pétervári hirlapok nov. 12kén czári parancsot közölnek, mellyben meghagyatik, hogy Mihály nagyherczeg imént született csecsemő leányát minden alattvaló mindenkoron „császári fönség“ czimzettel illesse. Ugyan e' lapok közölnek egy Moszkvában oct. 16kán költ ukázt, mellynél fogva, mint-hogy a' lengyel zendülésben résztvettek által kegyelemért benyújtandó folyamodás határideje, melly két évre vala tűzve, már elfolyt, semmi hasonló kérelem többé nem fogadtatik el, 's az illető személyek kivétel nélkül száműzetnek az országból. — A' tanácsi lap (Senatszeitung) szabályozást

közöl, melly a' katonaság részletes elbocsáttatásáról értekezik.

P O R T U G Á L I A.

Lissabonbul nov. 4kérül vett levelek szerint: azon junta, melly Portugáliában egy általános egyház-reformi terv kidolgozására volt nevezve, legújabb kir. rendeletnél fogva föloszlatott, „mert a' f. eszt. majus 30ki decretumhoz képest különben is az országban, minden klastrom, szerzetesház v. lakás, akármi rendü szerzetesekhez tartozanak is, eltörlettek, az apácza - klastromok és lakások pedig a' püspökök fölügyelése alá rendeltettek; — 's továbbá mert az említett junta már a' nevezett reformtervet is benyújtotta.

ELEGYHIREK.

Az 1834ki francia hadi tisztségösszeleg ez: 12 tábornagy (Marsal), 122 alvezér (General-lieutenant) 185 valóban szolgáló vezér-örnagy, 19 tartalék alvezér, 52 vezér-örnagy (hogy ha netán kifogynának a' valóságosak) a' király 12 segéde 's 12 parancshordó (ordonnance) tiszte, továbbá Orleans hg. 4 segéde. A' tábornok-testben (Generalstab) 28 ezredes, 32 alezredes, 119 osztály-fő (chefs d' escadron), 99 kapitány, 's 66 hadnagy. A' génietestben (Ingenieur-corps) 26 ezredes. Az egész had 20 katona osztályra van tagolva és számlál gyalogságban: 67 sor-ezredet, 21 ezred könnyü-gyalogot, 12 fékesapatot (Strafkompanie) 's 12 agg csapatot, (Veteranen-kompanie); lovasságban: 10 mellvasas, 12 vasas, vagy dragonyos, 6 láncás, 14 vadász, és 6 huszár ezredet; pattantyusságban: még pedig táboriban (Feldartillerie) 13 ezredet 's 13 őrségi csapatot, 1 hidász osztályt, 's 3 génie-ezredet (regiments de Génie) — Az angol seregben pedig 1834 oct. 1jén volt 6 tábornagy; egy fő parancsnok; 90 vezér (generál); 196 alvezér (generallieutenant); 216 vezér-örnagy (general mayor); 295 ezredes; 588 alezredes (Oberslieutenant); 810 örnagy (Major); 1515 kapitány; 2198 hadnagy; 1618 zászlótartó. Az egész sereg állott 28 lovas, 106 gyalog ezredből, 2 vadász osztályból, egy tábornok testből, egy afrikai gyarmati csapatból 's 3 neufoundlandi agg osztályból. A' talpon álló erő 89 ezer, a' nem valódi szolgálata pedig 113,149 főnyi, nem tudván ezekhez a' pattantyusságot 's a' keletindiai katonaságot.

A' gabona pesti piaczi ára decemb. 2kán 1834:

posz. m. vál. gar.	legjobb	köz.	csekély	posz. m. vál. gar.	legjobb	köz.	csek.
Tisztabuza	146 $\frac{2}{3}$	140	133 $\frac{1}{2}$	Zab	83 $\frac{1}{2}$	82	80
Ketszeres	126 $\frac{2}{3}$	120	—	Köles	—	—	—
Rozs	116 $\frac{2}{3}$	113 $\frac{1}{2}$	—	Köleskása	—	—	—
Arpa	100	96 $\frac{2}{3}$	93 $\frac{1}{2}$	Kukoricza	100	98 $\frac{2}{3}$	96 $\frac{2}{3}$

P é n z k e l e t:

Bécs november 29 kén tőzépár pengő pénzben			
Status 5 pC. kötel.	99 $\frac{1}{2}$	1834 ^{ti} statusköles.	553 $\frac{1}{2}$
„ 4 pC.	90 $\frac{2}{3}$	Kam. 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	58
„ 1820 köles.	—	Bankrészvény	1277
„ 1821 ^{ti} „	137 $\frac{1}{2}$	Cs. arany pCt. agio	—